

4. OLDAL

A SZŐLŐ- ÉS
BORÁGAZAT
TÖBBLET-
TÁMOGATÁSA

6. OLDAL

MEGALAPOZOTT
GAZDASÁG,
FEJLŐDŐ
INTEGRÁCIÓ

8. OLDAL

KEZESSÉG-
VÁLLALÁS A
MEZŐGAZDASÁGI
BERUHÁZÁSOKHOZ

Interjú

TÁMOGATOTT HITELHEZ JUTÁS - BIZTOS FINANSZÍROZÁSI HÁTTÉR

Az agrárium sajátosságai miként befolyásolják az ágazat finanszírozási helyzetét? Hogyan segíthető a gazdálkodók hitelhez jutása? A KAVOSZ Zrt. milyen eszközöket dolgozott ki és vezetett be a szektor fejlődésének és finanszírozásának előmozdítására, és milyen további terveken dolgozik? Mi a kedvezményes kezeségvállalás szerepe? Ezekről beszélgettünk *Krisán Lászlóval*, a KAVOSZ Zrt. vezérigazgatójával.

Miként ítéli meg az agrárszektor szerepét a nemzetgazdaságban?

Az agrárium nemzetgazdasági szempontból stratégiai ágazat, így versenyképessége nagymértékben meghatározza az egész nemzetgazdaság helyzetét. Ez a szektor ráadásul a GDP-hez, exporthoz, külkereskedelmi többletbe való hozzájárulása mellett kulcsszerepet játszik az ország önellátásának biztosításában is, gondolok itt a biztonságos, egészséges élelmiszerellátásra, a hatékony és fenntartható gazdálkodásra a természeti erőforrások terén, vagy éppen a vidéki foglalkoztatásra és a sokszínű, változatos vidéki táj fenntartására.

Az elmúlt időszak nem volt könnyű, ugyanis a koronavírus járvány hatásai mellett az évről évre előforduló aszály (2020-ban), valamint fagykár (2020-ban és 2021-ben is), illetve a különböző állatbetegségek (főleg 2020-ban a madárinfluenza és a sertéspestis) is kedvezőtlenül hatottak az ágazat teljesítményére. Ebből is látszik, hogy az agrárium az egyik, külső tényezőknél leginkább kitett szektor. Logisztikai és értékesítési nehézségek jelentkeztek elsősorban a vendéglátás és a turizmus számára beszállító gazdálkodók, vállalkozások esetében, illetve az állategészségügyi okok miatt az állati termékek iránti kereslethullámzás következtében is.

A magyar agrár-szerkezetre jellemző, hogy diverzifikált, más nemzetközi példákhoz hasonlóan kimutatható egy duális gazdasági struktúra. Egyszerre vannak jelen a tőkeerős, hosszú távú banki kapcsolattal rendelkező, a méretgazdaságossági követelményeknek eleget tevő, pénzügyileg stabilabb (társas) vállalkozások, valamint a kisebb gazdálkodók, sok esetben egyéni vállalkozók. Utóbbiak gyakran szembesülnek finanszírozási nehézségekkel, még akkor is, ha életképesek.

KRISÁN LÁSZLÓ

**A MINDENNAPI GAZDÁLKODÁS ÉS
A FEJLESZTÉSEK TERÜLETÉN EGYARÁNT
KÖZREMŰKÖDÜNK A VÁLLALKOZÁSOK,
GAZDÁLKODÓK FINANSZÍROZÁSÁBAN.**

Hogyan jellemezhető az agrárvállalkozások finanszírozási helyzete, hitelhez jutása, azt milyen sajátos megoldások segítik?

A mezőgazdaság finanszírozása speciális vonásokkal rendelkezik. Jelentős a tőke- és forgóeszköz igény, a beruházások jellemzően külső forrást igényelnek; a termelési ciklus hosszú, a gazdálkodás eredményessége függ a biológiai-természeti folyamatoktól, hatásoktól. Sok a kisebb méretű gazdálkodó, akik általában szerény hitelfedezettel rendelkeznek, ezért egyáltalán nem, vagy csak nehezen jutnak külső forrásokhoz, pedig ez fontos lenne. Ezért évek óta azt vallom, hogy erősíteni kell az agrárfinanszírozást és fókuszba kell helyezni a hitelekhez kapcsolódó kamat- és kezességi díjtámogatási megoldásokat is. Ezen dolgozunk folyamatosan, aminek eredményeként például piacra kerültek a KAVOSZ Zrt. Agrár Széchenyi Kártya konstrukciói, de vannak más hasznos termékek is. Ilyenek, az agrárágazatot segítő kedvezményes hitelezési megoldások a Magyar Fejlesztési Bank és az Eximbank hitelei is. Mindezekon kívül jó lehetőséget jelent az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes intézményi kezessége, és a Krízis Agrár garancia Program is támogatja a hitelezést. Van tehát választék.

A KAVOSZ általában milyen eszközökkel tudja előmozdítani a hazai vállalkozások finanszírozását?

Több mint 18 éve dolgozunk a magyar mikro-, kis- és középvállalkozások támogatásáért, és azt kell, hogy mondjam, nincs egy állandó recept. Ez egy folyamatos kihívás, alkalmazkodnunk kell a gazdasági környezethez – éppen úgy, ahogy a célközönségünk, a vállalkozók is ezt teszik. A mindennapi gazdálkodás és a fejlesztések területén egyaránt közreműködünk a vállalkozások finanszírozásában az Agrár Széchenyi Kártya konstrukció különféle termékeivel. Az első Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel 2011-ben került kiadásra, és hamar az agrárágazat finanszírozásának egyik legkedvezőbb megoldása lett. Ma is a legelőnyösebb feltételekkel – állami kamat és kezességi díjtámogatással, gyors és egyszerűsített hitelbírálat, könnyített fedezeti követelményekkel, 500 ezer és 200 millió forint közötti hitelösszeggel, 1-3 éves futamidővel – segíti a hazai agrárvállalkozások finanszírozását. A hitel fő biztosítója az AVHGA készfizető kezességvállalása. Ez a termék elsősorban az agrárcégek, gazdálkodók likviditási helyzetének javítását segíti elő, védi és támogatja őket a pénzügyi és gazdasági válságok idején. Ezzel hozzájárul a munkahelyek megőrzéséhez és további munkahelyek teremtéséhez. Nem utolsósorban pedig a hitelezés által növekvő gazdasági aktivitás és stabilitás pozitívan befolyásolja az agrárium és a nemzetgazdaság fejlődését.

Azután jött a koronavírus-krízis, gazdasági visszaeséssel, karanténnal, amire nekünk is reagálni kellett, még hozzá minél gyorsabban. Ennek lett az eredménye az Agrár Széchenyi Kártya folyószámlahitel mellett az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel GO! konstrukciónk, amely rendkívül széles körben felhasználható agrár beruházási hitelcélok, illetve hozzá kapcsolódó forgóeszköz beszerzésre. A hitel hozzájárul az ország újranyitásához, elősegítve az agrárvállalkozások fejlesztési elképzeléseinek megvalósítását, így a meglévő kapacitások bővítését és az új kapacitások kiépítésének finanszírozását, vagy akár termőföld vásárlását. Tulajdonképpen egy „best of”-csomag ez, ugyanis az összes korábbi hitelünket megvizsgálva, elemezve a legjobb termékelemeket igyekeztünk belevinni. A kiemelt mértékű állami kamat-, kezelési költség- és kezességi díjtámogatás csökkenti a vállalkozások által fizetendő hiteldíjat, akár egy milliárd forint hitelösszeg is igényelhető, maximum 10 éves futamidőre. A hitelfelvételnek mindössze a beruházás költség 10 százalékának megfelelő saját erővel kell rendelkeznie. A hitel fő biztosítója itt is az AVHGA készfizető kezességvállalása, de dologi biztosíték, valamint magánszemély készfizető kezességvállalása is lehetséges.

Megítélése szerint a kezességvállalás milyen szerepet tölt be az agrárfinanszírozásban? Milyen együttműködés alakult ki a KAVOSZ és az AVHGA között?

Az AVHGA és a KAVOSZ közötti együttműködés stratégiai jelentőségű. Amint említettem, az agrárszektor számára felkínált hiteltermékeinkhez az alapítvány kedvezményes kezességvállalása kapcsolódik, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy széles vállalkozói réteg számára tudunk vonzó és alacsony kockázatú termépalettát kínálni. Az intézményi kezességvállalás kedvező hatása abban áll, hogy ha kapcsolódik intézményi garancia, akkor a hitelösszeg magasabb lehet, ezáltal nő a vállalkozások finanszírozási stabilitása, kiegyensúlyozottabb működésre és/vagy több beruházásra képesek, és így a versenyképességük is növekszik. Az AVHGA a bankok hitelezési kockázatának csökkentése, részbeni átvállalása révén elősegíti azon vállalkozások működésének és beruházásainak finanszírozását, amelyek egyáltalán nem, vagy csak részben rendelkeznek hitelbiztosítékként elfogadható fedezettel. Az előbbieknél egyfajta „lélektani” vetülete is van, hiszen a vállalkozások sikeres működése mögött együttesen felsorakozik maga a vállalkozás, az állam és a finanszírozási rendszer. Azt persze nem szabad elfelejteni, hogy az alapítványi kezesség és a hozzá kapcsolódó állami viszontgarancia mellett is a hitelezett vállalkozás a teljes tartozásáért felelősséggel tartozik. Az AVHGA-val mind az agrárszektorra célzó folyószámla, mind a beruházási hiteltermékek esetében hosszú távon is konstruktív és hatékony, stratégiai együttgondolkodásban vagyunk érdekeltek.

A KAVOSZ milyen további elképzeléseken, terveken dolgozik a vállalkozások stabil gazdálkodása, fejlődése előmozdítására?

Folyamatosan dolgozunk az agrárhitel termékeink finomhangolásán, továbbfejlesztésén, új termékek kialakításán. Például a folyószámla-hitelek mellett agrár beruházási hiteleket vezettünk be: korábban az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel Plusz és most az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel Plusz GO! konstrukciót. Folyamatosan gyűjtjük, összegezzük, elemezzük egyrészt az ügyfél-, másrészt a banki visszajelzéseket, felmerülő igényeket, és ezeknek megfelelően alakítjuk tovább a finanszírozási termékeket, szükség szerint módosítjuk azokat. Egy hiteltermék kidolgozása, bevezetése önmagában ugyanis nem elég a célok, a remélt eredmények eléréséhez. A Széchenyi Kártya Program és az ASZK bevált eszköz, egyértelműen sikeresnek bizonyult, ami meglátásom szerint főleg annak köszönhető, hogy mindig a változó piaci és hitelkörnyezethez igazodva fejlődött, és vált a megcélzott agrárszektorban kiugró gyorsasággal népszerű hiteltermékké. Az igénylések száma most is dinamikus növekszik.

A kormányzat kiemelt figyelmet fordít az időjárás, (például jégkár, fagykár, viharok), vagy a kedvezőtlen piaci helyzetek miatt kárt szenvedett (tejhasznú tehéntartók, sertéstartók) agrárvállalkozások megsegítésére. Erre reagálva speciális többlettámogatást tartalmazó ASZK hitelaltípusok is kialakításra kerültek, amelyek az érintett vállalkozások működőképességének fenntartását segítették az agrárágazatot sújtó válságok idején. Ha a helyzet úgy kívánja, akkor újabb többlettámogatást nyújtó ASZK hiteltermék bevezetésére is nyitottak vagyunk.

Érdemes kiemelni, hogy a most bevezetésre kerülő Széchenyi Lízings GO! konstrukciónk az agrár és nem agrár vállalkozások részére is igénybe vehető. Egy további nagy lépés, hogy szeptember végén elindult mikrohitel konstrukciónk, amellyel a piaci alapon nehezen, vagy kedvezőtlenebb feltételek mellett finanszírozható mikro- és középvállalkozásoknak adunk új lendületet fejlesztési céljaik elérésében. E konstrukció keretében is lehetőség lesz agrár beruházási, fejlesztési projektek megvalósítására. Hamarosan berobbannak a 2021-2027-es európai uniós pályázatok, úgy gondolom tehát, érdemes felkészülni ezekre pénzügyileg is, és időben tájékozódni a finanszírozási lehetőségekről.

Finanszírozás

ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS - A VIDÉK SZOLGÁLATÁBAN

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) feladata a vidéki, és elsősorban az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozók és vállalkozások hitelképességének erősítése, hitelhez jutási feltételeinek és külső forrásbevonási képességének javítása, és így pénzügyi életképességének megalapozása. Széles partneri hálózatának köszönhetően a hitel, bankgarancia, lízing és faktoring ügyletekhez igénybe vehető alapítványi kedvezményes kezességvállalás az ország valamennyi pontján elérhető a külső finanszírozási forrást bevonó vállalkozások, gazdálkodók számára. Az AVHGA ügyleteinek 90 százaléka kapcsolódik vidéki régiókhoz és kiemelkedően erős az alapítványi jelenlét azokban a térségekben, ahol az agrárium nagyobb szerepet játszik a gazdálkodásban: így Fejér, Bács-Kiskun, Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyének szinte minden településéről volt már az alapítványnak ügyfele.

A hátrányos helyzetű térségekben tevékenykedő vállalkozások meghatározó szerepet töltenek be a helyi gazdaságban. Az itt található kisebb lélekszámú településeken működő vállalkozások számára különösen fontos a kedvezményes finanszírozási lehetőségek elérhetősége, hiszen sokszor csak így képesek életben maradni, működtetni a helyi gazdaságot és megtartani a vidéki lakosságot. A szóban forgó vállalkozások külső finanszírozásának elősegítésében kiemelkedő az alapítványi tevékenység szerepe. Az alapítványnak az ország településeinek 90 százalékáról volt már ügyfele.

KIEMELKEDŐEN ERŐS AZ ALAPÍTVÁNYI JELENLÉT AZOKBAN A TÉRSÉGEKBE, AHOLO AZ AGRÁRIUM NAGYOBB SZEREPET JÁTSZIK A GAZDÁLKODÁSBAN.

Támogatás

A SZŐLŐ- ÉS BORÁGAZAT TÖBBLETTÁMOGATÁSA

A 2021. augusztus 1-jén hatályba lépett új bortörvény jelentősen csökkenti a borászok adminisztrációs terheit, egyúttal a borászati tevékenység ellenőrzésének hatékonysága is javítható. Az új borjogi szabályozás mellett a kormányzat pénzügyi segítséget is biztosít az ágazat részére. A COVID-19 járvány nem azonos mértékben sújtotta a borászatokat. Miközben összességében a borkészletek elmaradnak a 2020. évi szinttől, illetve a sokéves átlagtól, számos - főleg a bortu-

rizmusban és a vendéglátásban érdekelt - bortermelőnél nagy mennyiségű eladatlan bor halmozódott fel. Ezért a koronavírus-járvány hazai szőlő-bor ágazatban mutatkozó negatív hatásainak rövid-és középtávú kezelésére a HORECA (szálloda, étterem, kávézó) szektorba értékesítő és a borturizmusban érintett borászatok 2021-ben is igényelhetnek külön támogatást, amely összesen 1,5 milliárd forint.

A világvárvány következtében tovább élesedett a nemzetközi borpiaci verseny, ezért Magyarországnak is erősítenie kell az állami bormarketing tevékenységét. Így a 2021. és 2025. közötti évek állami bormarketing programjának céljára jelentős (összesen több milliárd forintos) támogatási forrás került meghatározásra. A program a hazai bor legfőbb célpiacait célozza meg: Magyarországot, Közép-Európát (Németország és a V4-ek), Észak-Európát (Finnország, Norvégia és Svédország), valamint az EU-n kívül angolszász országokat (Egyesült Államok, Egyesült Királyság és Kanada). Ezen túl az Agrárminisztérium a szüreti felkészülés keretében uniós forrásból lejáró támogatást biztosít azon termelők részére, akik a járványügyi intézkedések miatt nehezebben tudták értékesíteni boraikat.

Interjú

MEGALAPOZOTT GAZDASÁG, FEJLŐDŐ INTEGRÁCIÓ

Mondják, hogy Balatonszentgyörgyön nem 1990-ben kezdődött a rendszerváltás, hanem 1986-ban, amikor a helyi termelőszövetkezet tagsága a volt állampárt által jelölt személy helyett elnöknek választotta *Feil Józsefet*, aki minden ellenszéllel dacolva, új szemléletet vitt a gazdálkodásba, megalapozva ezzel a későbbi, immár piacgazdasági környezetben is sikeressé váló gazdaságot. Az utód szervezet, a *Dél-Balaton Zrt.* vezetője a reformer elnök fia, *Feil Dávid*.

Feil Dávid vezérigazgatót kértük meg, hogy mutassa be a gazdaság tevékenységét.

Fő tevékenységünk a szántóföldi növénytermesztés, amire alapozva az elmúlt két évtizedben kiépült a hozzá kapcsolódó szolgáltatások sora, így a gépi bérmunka, a telephelyi terménykezelés, továbbá a terményfelvásárlás és kereskedelem, ami az esetek többségében integrációt is jelent. A saját területünk 1200 hektár körül mozog, e mellett ezer hektáron végzünk gépi bérmunkát úgy, hogy szinte az összes munkaműveletet mi látjuk el. Akadnak ügyfeleink, akik csak egy-egy részterületen veszik igénybe a szolgáltatásainkat. például csak betakarításkor a kombájnolást, a szállítást, tisztítást, szárítást, tárolást. Sajátos adottságunk, hogy a battyán-pusztai telephelyünkhöz közel van a balatonszentgyörgyi vasútállomás, ahol a rakodótér alkalmas akár irányvonatok megrakására is. Mivel a Budapest-Nagykanizsa fővonal mellett helyezkedünk el, jó lehetőségünk van az olaszországi szállításokra. Nem véletlen, hogy az export zöme Olaszországba irányul. Az irányvonatokat az 1250 tonnás szerelvényektől egészen az 1800 tonnásig akár két-három nap alatt meg tudjuk rakni.

Melyek a jelentősebb termények? - kérdeztük a vezérigazgatót.

Saját gazdaságunkban a fő növény a kukorica, a szántóterületünk felén termeljük. Éves szinten 6 ezer tonna saját terméssel és 35 ezer tonna felvásárlással számolunk. A második legfontosabb növényünk a repce, ezer tonna saját terméssel és 2 ezer tonna felvásárolt mennyiséggel. Mi a területünk egynegyedén ezt termeljük. A környéken lévő gazdaságokban is többen foglalkoznak repcetermesztéssel. A repcénél éppúgy, mint a többi terménynél, átvesszük a termést, tároljuk a gazdatársak igényeinek megfelelően. Nincs értékesítési kényszer, mert egy termelői csoport (a BAGÉSZ) fogja össze az integrációt, a termelő akkor értékesíti a terményét, amikor jónak látja, akár másnak is eladhatja, de ha később akarja értékesíteni arra is módja van. Raktározási költség nem terheli, mert a termelői csoport a saját tagjainak nem számol fel tárolási díjat. A gabonafélék közül elsősorban sóripari célra termesztünk tavaszi árpát, és van egy kisebb búza területünk is. A szolgáltató ágazat annak idején a saját növénytermesztésünkből fejlődött ki, először csak gépi bérmunkát vállaltunk, később az igényekhez

**AZ ELMÚLT KÉT ÉV DINAMIKUS FEJLŐDÉSE UTÁN
STABILIZÁLNI IS KELL A TEVÉKENYSÉGET, AMI
ELSŐSORBAN AZT JELENTI, HOGY MAGÁT A
RENDSZERT KELL AZ ÚJ HELYZETHEZ IGAZÍTANUNK.**

FEIL DÁVID

**A TECHNIKÁT ÉS TECHNOLÓGIÁT
ILLETŐEN IGYEKSZÜNK A
LEGHATÉKONYABB
MEGOLDÁSOKAT ALKALMAZNI.**

igazodva nőtt a szolgáltatások száma. Az idő előrehaladtával a saját termelés bevételeit meghaladta a szolgáltatásból és a kereskedelemről származó forgalom. Most már több telephellyel is rendelkezünk, ahol felvásárlást és terménykezelést végzünk, és a tároló kapacitásunk is megnövekedett, amely 50 ezer tonna. Ez régiós szinten jelentősnek mondható.

A továbblépés egyik lehetősége lenne az öntözés fejlesztése. Milyen adottságai vannak?

Sajnos, jelenleg nincs komolyabb öntözési lehetőségünk, nagyon kevés és kis hozamú felszíni vízforrással rendelkezünk. Idén az első félévben jutottunk olyan vízbázishoz, amiből a jövőben korlátozottan valamilyen öntözést meg tudunk majd valósítani. Adottságaink ellenére próbálkozunk, keressük, hogy hol tudnánk kapcsolódni az öntözési programhoz. A Balaton vízgyűjtőterületén gazdálkodunk, ezért az illetékes hatóság is óvatosabb a vízjogi engedély kiadásával. Azon gondolkodunk, hogy esetleg kisebb területrészekben próbálunk intenzívebb kultúrákkal foglalkozni, hosszabb távon, elsősorban a kukorica vetőmag termelése látszik reális lehetőségnek. Első lépésben 30-40 hektáron kezdenénk a hibrid kukorica vetőmag előállítását, majd ezt növelnénk 50-100 hektárra.

A technikai megújulásról a következőket mondta a vezérigazgató:

A technikát és technológiát illetően igyekszünk a leghatékonyabb megoldásokat alkalmazni. A precíziós technológiában - ha nem is hatalmas léptekkel - de haladunk előre. Az anyagkijuttatás már mindenhol szakaszolt, GPS-vezérelt. Most tervezzük, hogy a tápanyag kijuttatást differenciáltra változtatjuk és egy komolyabb talajvizsgálati metódust kezdünk el használni. Fontosnak tartom elmondani, hogy a fejlesztésben hatalmas lehetőséget teremtettek az elmúlt 7-8 évben a Magyar Nemzeti Bank által indított gazdaság-élénkítési hitelprogramok. Nagyban segítette a beruházásokat, illetve a forgóeszköz finanszírozásban is komoly segítség volt az, hogy alacsony kamatozással, - és amit mindig hangsúlyozok - forint alapon, árfolyamkockázat nélkül lehetett projekttervet készíteni, megtérülést számítani, és nem kellett számolni a kamatváltozás kockázatával. Mivel az elmúlt 6-7 évben nem sok számunkra

releváns beruházási pályázat volt, a tisztítógépek és a szárítók zöme támogatás nélkül valósult meg. De támogatást jelentett az alacsony kamat és az AVHGA kedvező kezességi díja is. Ez sokszor nagyobb segítség, mint a különféle kötelezettséget és kötöttséget előíró pályázati támogatás, mert pontosan tudunk kalkulálni a várható költségekkel. Szorosan kapcsolódik a munkánkhoz a számlavezető Raiffeisen Bank, amely lehetővé tette, hogy ezeket a forrásokat gördülékenyen igénybe tudjuk venni, és minél hatékonyabban tudjuk a kedvezményes lehetőségeket kombinálni. Innovatív szellemű a bank, az ügyfélreferensünk mindig megkeresi az esetünkben alkalmazható legelőnyösebb konstrukciókat, illetve próbál személyre szabott megoldásokat kialakítani. A hitelekhez általában kapcsolódik az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége. A bank forgóeszköz hitelei kiemelten fontosak, sokat jelentenek a pénzügyi egyensúly fenntartásában, mert meglehetősen nagy tartalék likviditást kell képeznünk, hogy a gazdának szükség esetén azonnal fizetni tudjunk az átvett terményért.

A tervekről szólva a következőket mondta a vezérigazgató:

Az elmúlt két év dinamikus fejlődése után stabilizálni is kell a tevékenységet, ami elsősorban azt jelenti, hogy magát a rendszert kell az új helyzethez igazítanunk. Például az új telephelyek vásárlásával olyan mértékű anyagáramlás alakult ki, aminek a könnyvése, nyomon követése meghaladja a korábbi infrastruktúra lehetőségeit. Ezért egy informatikai fejlesztést szeretnénk végrehajtani olyan szoftver vásárlásával, ami minden mozgást lekövet, hogy valós időben legyen információnk az aktuális készletekről és a pillanatnyi mozgásról. Másik nagy fejlesztési célunk, előrelépés a precíziós növénytermesztésben. Ezzel kapcsolatban pályázatot adtunk be. A gazdálkodás további stabilizálása érdekébe folytatjuk a földvásárlást. Ugyancsak fejlesztési célunk valamilyen módon az öntözhető területek növelése, továbbá van egy nagyívű elképzelésünk, amit még csupán a formálódó tervek között tartunk számon. Szeretnénk a puszta nyersanyagtermelésen túllépni. Olyan feldolgozó üzemet létesíteni, amivel a termények egy részét feldolgozva, jelentősen növelhetnénk a hozzáadott értéket és a jövedelmezőséget.

Támogatás

FOLYTATÓDIK A MEZŐGAZDASÁGI KISÜZEMEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdasági kisüzemek támogatása” című (VP2-6.3.1-20 kódszámú) pályázati felhívása az adottságai és terveik alapján fejlődőképes kisméretű mezőgazdasági termelők jövedelemszerzését és gazdasági több lábon állását kívánja elősegíteni. A vidéki térségekben tevékenykedő őstermelők, mikro-vállalkozásnak és mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozók vagy szociális szövetkezetek nyújthatnak be támogatási kérelmet. A pályázat beadásakor igazolni kell, hogy az érintett gazdálkodó a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évben legalább 3000 euró STÉ (Standard Termelési Érték), de legfeljebb 6000 euró STÉ értékű termelési potenciállal (üzemmellettel) rendelkezett, illetve ezzel megegyező nettó árbevételért el mezőgazdasági termelésből vagy mezőgazdasági termelésből és termékfeldolgozásból.

A pályázónak az üzleti tervében vállalnia kell, hogy legkésőbb a Támogatói Okirat hatálybalépésétől számított negyedik év végére a mezőgazdasági termelő tevékenységéből származó üzemmérete meghaladja a 6000 euró STÉ üzem nagyságot vagy a mezőgazdasági termelésből és feldolgozási tevékenységből származó értékesítés nettó árbevétele meghaladja a 6000 eurót. Az igényelhető vissza

nem térítendő átalánytámogatás összege 15.000 eurónak megfelelő forintösszeg, amely 5 évre szól, és két részletben folyósítják. A támogatási összeg 75 százalékát a támogatói okirat megküldésével egyidejűleg fizetik ki a pályázónak. A fennmaradó 25 százalék a támogatási időszak végén, az üzleti tervben vállalt kötelezettségek teljesítésekor folyósítható. A nyertes pályázónak az elnyert támogatási összeget gazdasága fejlesztésére kell fordítania, mégpedig úgy, hogy az üzleti tervben tett vállalásának (az üzemméret növelésével) maradéktalanul eleget tegyen.

A konstrukció iránt jelentős az érdeklődés, ezért a pályázási időszak meghosszabbításra, a támogatási keretösszeg pedig megemelésre került. 2021 nyarának végéig mintegy 2300 pályázó részére folyósították a támogatás első részletét, ami több mint 4 millió forintot jelent nyertes pályázónként. Így a pályázat révén már összesen kb. 9 milliárd forint segíti a legkisebb termelőként működő gazdálkodókat. A támogatási kérelmek benyújtására szakaszosan, 2022. május 31-ig vagy a rendelkezésre álló 32,5 milliárd forintos támogatási forrás kimerüléséig van lehetőség. Az egyes értékelési határnapokig beadott projektek elbírálása együttesen történik meg. A következő benyújtási időszak **2021. október 4. és 18.** között lesz.

Támogatás

MÓDOSULT AZ ERDŐSÍTÉSI PÁLYÁZAT BENYÚJTÁSI HATÁRIDEJE ÉS KERETÖSSZEGE

Az erdészeti tevékenységekkel kapcsolatos pályázatok a vidékfejlesztés átmeneti 2021-es és 2022-es éveiben is elérhetőek. Ennek megfelelően az „Erdősítés támogatása” című (VP5-8.1.1-16 kódszámú) pályázati felhívás esetében a közelmúltban meghosszabbításra került a támogatási kérelmek benyújtási határideje: a végső beadási határidő **2021. december 31-éről 2022. december 31-ére** módosult. A konstrukció célja a klímaváltozás hatásainak csökkentése, a szél és vízerózió elleni védekezés, valamint a

faanyag, mint környezetbarát nyersanyag és megújuló energiaforrás iránti bővülő igény kielégítése érdekében az erdőterület növelése. A támogatási keretösszeg is emelkedett: erdőtelepítés esetén a korábbi mintegy 58-ról több mint 103 milliárd forintra; az ipari célú fás szárú ültetvények létrehozása esetében 6,5-ről kb. 11,5 milliárd forintra. A támogatható célállománytípus csoportok ugyancsak kiegészítésre kerültek a fenyő csoporttal. Most a **2021. október 31-ei** határnapig lehet pályázatokat benyújtani.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezkeskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi agrár és vidéki, mikro-, kis- és közepes vállalkozás számára nyújt készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóstól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avgha.hu | www.avgha.hu

Támogatás

FÓKUSZBAN AZ ÉLELMISZERIPARI FEJLESZTÉSEK

Az élelmiszer-feldolgozás stratégiai területnek minősül. Az élelmiszeripari tevékenységek fejlesztésére most több százmilliárd forintos támogatási forrás áll rendelkezésre a Vidékfejlesztési Program (VP) keretében.

A kisebb méretű élelmiszeripari fejlesztések támogatására szolgál a VP „Élelmiszeripari üzemek fejlesztése” című (VP3-4.2.1-4.2.2-1-21 kódszámú) pályázati felhívása. Célja, hogy a mezőgazdasági termelők, valamint a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások számára lehetőséget adjon olyan élelmiszerfeldolgozási, illetve borászati tevékenységhez kapcsolódó fejlesztések végrehajtására, amelyek segítik a vállalkozások gazdaságosságának és versenyképességének javítását. A felhívás keretében a TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez kapcsolódó, élelmiszeripari feldolgozást szolgáló projektek támogathatóak. A rendelkezésre álló támogatási forrás összesen 50 milliárd forint, amelyből 40 milliárd forint jut az élelmiszerfeldolgozó üzemek, 10 pedig a borászatok fejlesztésére. Az igényelhető maximum összeg 100 millió forint. A támogatás összes elszámolható költségéhez viszonyított legmagasabb hányada (az egyes támogatási kategóriákra irányadó részletszabályok figyelembe vételével) a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék. A támogatási kérelmek beadására több szakaszban 2021. július 7. és 2021. augusztus 31. között volt lehetőség. Jelenleg a benyújtott támogatási kérelmek elbírálása folyik.

A VP keretében az „Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése” című (VP3-4.2.1-4.2.2-2-21 kódszámú) pályázati felhívás jelenleg is pályázható. A támogatási kérelmek beadására több szakaszban 2021. augusztus 18. és 2022. február 8. között van lehetőség. Az egyes értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. A kiírás célja a mezőgazdasági termékek értékfenntartását és piacra jutását elősegítő, a technológiai fejlesztést és a környezeti erőforrás-hatékonyt javító komplex beruházások támogatása, amelyek egyidejűleg az élelmiszer-feldolgozás (beleértve a borászatok) hatékonyságát is növelik. A TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez kapcsolódó, élelmiszeripari feldolgozási célú fejlesztések támogathatóak. A támogatási forrás összesen 200 milliárd forint, amelyből 160 milliárd forint szolgál az élelmiszerfeldolgozó üzemek, 40 pedig a borászatok fejlesztésére. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege minimum 100 millió, maximum 5 milliárd forint lehet. A támogatás összes elszámolható költségéhez viszonyított legmagasabb hányada (a különféle támogatási kategóriákra irányadó részletszabályok figyelembe vételével) a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék.

Támogatás

A DIGITALIZÁCIÓ TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása” című (VP2-4.1.8-21 kódszámú) pályázati felhívása a gazdálkodás versenyképességét és hatékonyságát javító fejlesztések környezettudatos megoldását segíti. A kiemelt jelentőségű támogatási konstrukció a szántóföldi növénytermesztés, a kertészeti ágazatok versenyképességének, hozzáadott érték előállításának javítását, a digitális szántóföldi és kertészeti technológiák, precíziós termesztési módok elterjesztését és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások igénybe vételét ösztönzi. Így támogatható a munkagépek, betakarítógépek, növényvédelmi eszközök, infokommunikációs eszközök, szoftverek és programok, víz- és tápanyag utánpótlást szabályozó rendszerek beszerzése, illetve a kötelezően igénybe veendő, a digitális átállásához szükséges (például talajmintavételi, agrometeorológiai, műholdas, oktatási stb.) szolgáltatások igénybevétele. A kiírás kiemelten támogatja a fiatal mezőgazdasági termelők által megvalósított beruházásokat.

Azok a termelők adhatnak be támogatási kérelmet, amelyek minimum 6000 STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételük legalább fele mezőgazdasági tevékenységhez

kapcsolódik. Egyéni és kollektív projektek megvalósítására is lehetőség nyílik. A rendelkezésre álló támogatási forrás összesen 100 milliárd forint. A gazdálkodók még két szakaszban 2021. szeptember 21. és október 20.; illetve 2021. október 21. és november 19. között pályázhatnak. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege minimum 5, legfeljebb 250 millió forint lehet. A támogatás összes elszámolható költségéhez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék. A fiatal mezőgazdasági termelők által, továbbá a konzorciumban beadott pályázatok 10-10 százalékponttal megemelt támogatáshoz juthatnak hozzá.

Támogatás

KEZESSÉGVÁLLALÁS A MEZŐGAZDASÁGI BERUHÁZÁSOKHOZ

A Vidékfejlesztési Programban (VP) elnyerhető támogatási források felhasználására támaszkodva a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati beruházások teljesítményértéke az elmúlt években jelentősen bővült: a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2017-ben 304, 2018-ban 366, 2019-ben 461 milliárd forintot tett ki.

A COVID-19 járvány kedvezőtlen hatására 2020-ban a beruházások volumene közel 7 százalékkal mérséklődött, és 2021 első félévében elmaradt az előző év azonos időszakához képest (208 milliárd forint). Ám az idei év második felében a beruházások ismételt élénkülésére lehet számítani, amelyet jórészt a korábbi nyertes fejlesztési projektek előrehaladása alapoz meg.

A fejlesztést megvalósító gazdálkodóknak - más nemzetgazdasági területekhez hasonlóan - meg kell birkózniuk a beruházási javak áremelkedésével, a szállítási és építési határidők elhúzóásával. Az agrárpolitika alapvető célja, hogy a vállalkozások minél gördülékenyebben, minél nagyobb mértékben megvalósíthassák fejlesztéseiket. A gazdálkodók helyzetét, beruházási kedvét több kormányzati intézkedés segíti: például adó- és hitelkönnyítések, valamint kedvezményes hitelezési konstrukciók érhetőek el. A VP-ben a 2021-2022-es átmeneti időszakban számos beruházás ösztönző pályázati

kiírás szolgálja például a kertészetek, az állattartó telepek, az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások, a borászatok stb. fejlesztéseit. Az előbbiekhöz kapcsolódva az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalásának is fontos szerep jut. Az AVHGA kezességnyújtó tevékenysége - mint kockázat-csökkentő eszköz - jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a bankok hitelezési aktivitása 2021-ben is töretlen maradt a mezőgazdaságban. Ez az alapítvány kezességgel biztosított beruházási hitelállományában is megmutatkozott. A vállalkozások beruházási kedvének ösztönzésére az Alapítvány díjakit hirdetett meg, így az agrárcélú beruházási kölcsön-, hitel- és lízingszerződés esetében alkalmazott költségvetési támogatású kedvezményes díjmértéket 0,3-ról 0,15 százalékra csökkentette. Egyúttal az első két számlázási időszakban a vállalkozások extra díjkezdményhez juthatnak hozzá: a legalább három éves agrárcélú beruházási ügylet esetén 0 százalék az AVHGA kezességi díja.

AZ IDEI ÉV MÁSODIK FELÉBEN A BERUHÁZÁSOK ISMÉTALT ÉLÉNKÜLÉSÉRE LEHET SZÁMÍTANI, AMELYET JÓRÉSZT A KORÁBBI NYERTES FEJLESZTÉSI PROJEKTEK ELŐREHALADÁSA ALAPOZ MEG.

